

Przyznanie stypendium dla uzdolnionych dzieci i młodzieży nie może być uzależnione od wyboru rady pedagogicznej ani limitu liczby stypendiów, jakie można wypłacić w danym roku.

Wojewoda Podlaski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze w przedmiocie lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, który został przyjęty w drodze uchwały przez radę jednego z powiatów. Wśród postanowień stanowiącego załącznik do uchwały regulaminu programu rada powiatu określiła warunki, jakie uczeń musi spełnić dla otrzymania stypendium za osiągnięcia artystyczne. Jak wynikało z regulaminu, stypendium miało być przyznawane uczniom szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu, którzy w konkursach artystycznych, a także na przeglądach i festiwalach o zasięgu ogólnokrajowym lub międzynarodowym zajęli miejsce na podium w klasyfikacji indywidualnej. O ile wymienione w tym miejscu wymogi stawiane kandydatom do stypendium nie wzbudziły zastrzeżeń organu nadzoru, to szereg wątpliwości pojawił się w odniesieniu do innego, trzeciego warunku wskazanego w regulaminie. Nagrody miały być bowiem przyznawane uczniom wyróżniającym się szczególnym zaangażowaniem w reprezentowaniu szkoły poprzez działalność artystyczną, a ponadto wytypowanym przez radę pedagogiczną. Co więcej, jak wskazano w regulaminie, każda szkoła w danym roku szkolnym mogła wytypować do stypendium tylko jednego ucznia.

Ustalenie kryteriów przyznawania stypendiów wyłącznym prawem organu stanowiącego

Kryterium uzależniające otrzymanie stypendium od uzyskania rekomendacji rady pedagogicznej oraz przewidujące ograniczenie do wyłącznie jednego ucznia w całym roku szkolnym zostało uznane za istotne naruszenie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty (u.s.o.). Przepis ten upoważnia organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki bez względu na miejsce zamieszkania. Jak wynika z ugruntowanego orzecznictwa sądów administracyjnych, w tym przywołanego w rozstrzygnięciu nadzorczym prawomocnym wyroku WSA w Olsztynie z 20 kwietnia 2021 r. (sygn. II SA/Ol 106/21), jedynym kryterium ustalonym na podstawie art. 90t u.s.o. może być samo uzdolnienie ucznia, a wprowadzanie kryteriów dodatkowych wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego. Ponadto uzależnienie przyznania stypendium od wskazania danego ucznia przez radę pedagogiczną oznacza w gruncie rzeczy przeniesienie na tę radę kompetencji przynależnej radzie powiatu. Wojewoda uznał taką konstrukcję za kolejną postać naruszenia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 90t u.s.o. Wyłączna kompetencja organu stanowiącego do określania warunków uzasadniających przyznanie stypendium jest podkreślana w orzecznictwie - w tym m.in. w przywołanym w rozstrzygnięciu prawomocnym wyroku WSA w Olsztynie z 24 czerwca 2021 r. (sygn. II SA/Ol 210/21).

Stypendium jako wyraz wsparcia i motywacji - nie dyskryminacji

Naruszenie wspomnianego powyżej przepisu u.s.o. nie było jednak jedynym wymienionym w rozstrzygnięciu nadzorczym. Sytuacja, w której niezależnie od liczby i jakości dokonań stypendium przysługuje tylko jednemu uczniowi wytypowanemu przez radę pedagogiczną, została uznana za niemożliwą do pogodzenia z konstytucyjną zasadą równości. Ustawa Zasadnicza w art. 32 przewiduje powszechną równość wobec prawa, a także brak możliwości dyskryminowania kogokolwiek w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Jak zauważył Wojewoda, typowanie ucznia w połączeniu z dość niejasnym kryterium szczególnego zaangażowania w reprezentowanie szkoły nosi znamiona dyskryminacji - zwłaszcza, że limit liczby stypendiów może doprowadzić do skrzywdzenia dziecka znajdującego się w takiej samej sytuacji jak to, które stypendium otrzyma.

Ograniczenie liczby stypendiów i dyskryminujące kryteria ich przyznawania naruszają prawo

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 06, sierpień 2026 11:32

Piotr Majoch

Odsłony: 51

Z przedstawionych powyżej powodów Wojewoda postanowił o stwierdzeniu nieważności punktu regulaminu, w którym naruszono upoważnienie ustawowe, a także jedną z głównych zasad wynikających wprost z Konstytucji - zasadę równości i zakazu dyskryminacji.

Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Podlaskiego z 23 lipca 2026 r. (sygn. NK-II.4131.143.2026.PB)

Źródło: [Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego](#)